

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Růžičkové Lucie

Název práce: Překonávání šikany na základní škole

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Lucie Hubertová, VOŠ Jabok

Škola: Evangelická teologická fakulta UK, studijní obor sociální a pastorační práce

Bakalářská práce Růžičkové Lucie v rozsahu 75 stran se věnuje problematice šikany, a to zejména z hlediska oběti.

Jak autorka uvádí, v teoretické části si klade za cíl shrnout základní poznatky o šikaně, zejména z hlediska charakteristiky oběti, agresorů, následků pro oběť i celou skupinu a uvedením doporučených postupů řešení šikany pro rodiče, pedagogy i samotnou oběť.

Cílem praktické části bylo zjistit, co pomáhalo bývalým obětem šikanování překonat negativní zážitky.

Graficko-formální a jazyková stránka

Práce splňuje podmínky na rozsah bakalářské práce (58 stran textové části a 17 stran přílohdoslovný přepis rozhovorů s respondenty). Práce je přehledně řazena do kapitol a podkapitol. Z formálního hlediska lze vytknout oboustranný tisk. Citace jsou v souladu s normami. Přehled literatury je řazen správně v abecedním pořadí. Práce je psána mírně kostrbatým jazykem. Formálně splňuje zadání.

Podklady: vhodnost pro téma a kvalita zpracování

Autorka využívá 16 publikací, v internetových odkazech pak uvádí 3 další zdroje, což je pro bakalářskou práci postačující. Zdroje, z kterých tato práce pochází, jsou především národní povahy a zahrnují zejména monografie, učebnice a popularizační literární prameny. Autorka mohla více využít informace z odborných článků jak českých, tak zahraničních autorů, zejména původní cizojazyčné zdroje, neboť se jedná o problematiku, která je dlouhodobě řešena i v zahraničí. Řazení kapitol je logicky uspořádáno. Autorka užívá správně a vhodně odborné termíny. Oceňuji přehledné definování základních pojmů v úvodu práce, zejména rozlišení pedagogického a psychologického pojetí šikany. Z obsahového hlediska lze vytknout využití pouze jednoho či dvou zdrojů v jedné kapitole – například v podkapitole **3.3. Následky v oblasti postojů** cituje autorka na str. 25 a 26 pouze jednu autorku a jednu stranu publikace, poměrně rozsáhlá kapitola **4. 5.Sankce za šikanování a jeho náprava** čerpá ze dvou zdrojů. V kapitole **2. 6. Rizikové faktory prostředí** by bylo vhodné pojednat i o vlivu skupiny na jednání agresora a oběti – zde by autorka vhodně uplatnila současné poznatky z odborných článků sociálních a pedagogických psychologů, nemusela by čerpat pouze

z monografií a učebnic. Oceňuji v textu dovednost konfrontovat osobní zkušenosti s teoretickými poznatky.

Přes výše zmíněné nedostatky je nutno konstatovat, že autorka v teoretické části prokázala jednoznačně velice dobrou znalost zpracovávané problematiky.

Analytická, kritická, reflektující úroveň tvůrčího zpracování práce

Téma práce je vhodně zvolené. Jedná se o téma vysoce aktuální, neboť s problematikou šikany se každodenně setkávají pedagogové i žáci základních škol, přehlížení či zlehčování šikany (k čemuž stále na školách dochází) problém rozhodně neřeší. Učitelé v roli školního metodika prevence potřebují co nejvíce materiálů, a to nejen metodických s návody a postupy, ale i takových, které jim pomohou přiblížit svět dítěte-oběti šikany.

Autorka v úvodu jasně stanovuje cíle praktické i teoretické části práce, tyto cíle pak i naplňuje. V závěru jsou přehledně shrnuty poznatky z praktické části i s výstupem a doporučením pro praxi. V úvodu a závěru mírně postrádám odkazy na odborné práce.

Oceňuji kvalitní zpracování praktické části práce, popis metodiky, souboru respondentů, ošetření kontextu rozhovorů. Metoda rozhovorů s otevřenými otázkami je v daném případě velice vhodně zvolená metoda. Lze ale zpochybnit, zda se u všech otázek jedná skutečně o otevřené otázky. Jako velice vhodné bylo zařazení přílohy s doslovným přepisem rozhovorů s respondenty. Pečlivé je i kvalitativní zpracování rozhovorů.

Vzhledem k výše uvedenému doporučuji práci Lucie Růžičkové k obhajobě a navrhuji hodnocení B-velmi dobře.

Otázky k obhajobě:

1/ Jak by se daly závěry Vaší práce aplikovat do praxe?

2/ V diskuzi uvádíte, že velmi překvapivým výsledkem pro Vás byla ojedinělá pomoc spolužáků. Jak lze tento fakt vysvětlit? Je toto pojednáno v odborné literatuře?

3/ Vysvětlete, co je to sekundární prevence šikany ve škole. Jaké formy a metody sekundární prevence šikany byste zvolila v následující kazuistice? *Chlapec, žák 4. ročníku ZŠ, byl v pololetí přerazen ze třídy A. do třídy B., neboť byl obětí šikany. Učitelé předpokládali, že se situace vyřeší změnou kolektivu. Po přerazení do nové třídy se ale situace začínala vyvíjet podle podobného scénáře jako v předchozí třídě -dostával nehezké přezdívký, děti se ho odmítali i dotknout, nikdo vedle něho nechtěl sedět, jít s ním ve dvojici.*

V Praze dne 19. 8. 2009 Lucie Hubertová